

СТАНОВИЩЕ

на проф. дин Рачко Попов – член на научното жури за провеждане на защита на дисертационния труд на Ина Йорданова Кочева на тема “Ръчни декоративно-текстилни техники след 60-те години на XX век” за придобиване на образователната и научна степен “доктор” по направление 05.08.33 “Теория и история на културата”

Ина Кочева завършва своето висше образование по педагогика и социален формат на изобразителните изкуства през 2010 г. През 2012 г. след успешно издържани изпити е приета за редовен докторант към Катедра “Културология” в Югозападния университет. По програма “Еразъм” специализира шест месеца в гр. Перуджа, Италия.

Дисертационният труд на Ина Кочева представлява едно интересно и новаторско научно изследване в сферата на модата и на присъщата за нея ръчна декоративно-приложна дейност в нашето съвремие, обхващащо времето след 60-те години на изминалия век до наши дни. Трудът е структуриран особено сполучливо. Започва с въведение, в което се очертават основните цели и задачи на изследването, а именно да опише и анализира декоративно-текстилните техники, начина на тяхното изпълнение и техните водещи функции в съвременното облекло. Ще се акцентира и върху техните художествено-естетически характеристики и върху визуалното им въздействие сред нашите съвременници. За съжаление в увода дисертантката не е посочила основните методи на своето изследване, в което явно прозира интердисциплинарният подход, включващ културно-исторически, семантичен и функционален анализ.

Следват трите глави на труда, библиография, включваща над 110 цитирани изследвания и приложение. Първата глава от дисертационния труд обстойно и особено детайлно описва и анализира основните видове художествено-декоративни техники с текстилни материали, сред които важно място заемат макраме, бродерия, пачуъкър, апликация, колаж, батик, дантела. Всички тези техники са описани и интерпретирани в своя исторически развой и в типичните им за нашите земи форми на проявление. Специално внимание е обърнато на художествената характеристика и на основните символични мотиви, типични за посочените техники. А тези мотиви

включват растителни, животински, геометрични и абстрактни орнаменти.

Втората глава на дисертацията е посветена на световните модни тенденции с оглед на декоративно-текстилните техники през изследвания период от нашето съвремие като в началото са представени водещите значения на понятието “мода” според различни изследователи от областта на психологията, социологията, историята и икономиката. Особено подробно и експресивно, според мен, са описани тези тенденции през отделните десетилетия на изследвания период, както и промените, които настъпват в тях с оглед на поредица от нововъведения, свързани с имената на Коко Шанел, Нина Ричи, Пиер Карден, Пако Рабан и на още много известни дизайнери. Не са пропуснати и въведените модни тенденции от страна на видни наши дизайнери като Жана Жекова, Мария Недкова и Евгения Живкова.

Третата глава от дисертацията на Ина Кочева осветлява позициите относно съвременната интерпретация на разглежданите техники и начините им на прилагане в нашето съвремие. В нея ясно са представени новите технологии и включените в тях иновационни екологични методи. Основните приноси в дисертационния труд бих посочил по следния начин:

1. Въз основа на задълбочен изследователски интерес на дисертантката детайлно са описани и анализирани произходът, същността, технологията и начинът на изпълнение на различните видове текстилно-декоративни техники през изследвания период от нашето съвремие. Точно са представени и промените, които настъпват в тях, през различните отрязъци от време.

2. Анализът на фактите доказва, че през 60-те години на XX в, когато настъпват годините на “сексуалната революция”, модата претърпява неவிждани до този момент промени. В следващото десетилетие основен компонент в нея става “индивидуалността”. През 80-те години на миналия век в модата започват да се завръщат нейни класически предишни елементи, а през следващите десет години в нея преобладават елементи, внесени главно от американски дизайнери, каквито са стиловете “гръндж”, “готик”, “хай-тек” и други.

3. Въз основа на изложените теоретични данни по изследвания проблем дисертантката разкрива и анализира възможните начини и

пътища за приложение на изследваните текстилно-декоративни техники в съвременната днешна модна индустрия.

Към дисертацията има приложение със снимки, илюстриращи изследваната проблематика. По темата дисертантката има три публикации.

Оценявайки напълно положително дисертационния труд на Ина Йорданова Кочева, ще гласувам положително за присъждането ѝ на образователната и научна степен “доктор” по научно направление 05.08.33. “Теория и история на културата”.

София, 21. 04. 2015 г.

Проф. дин Рачко Попов